



Bouwen aan een krachtige regionale samenwerking

#hoe dan?



Herkent u deze uitspraken in samenwerking?

Laten we met een klein groepje beginnen

We willen toch allemaal hetzelfde?



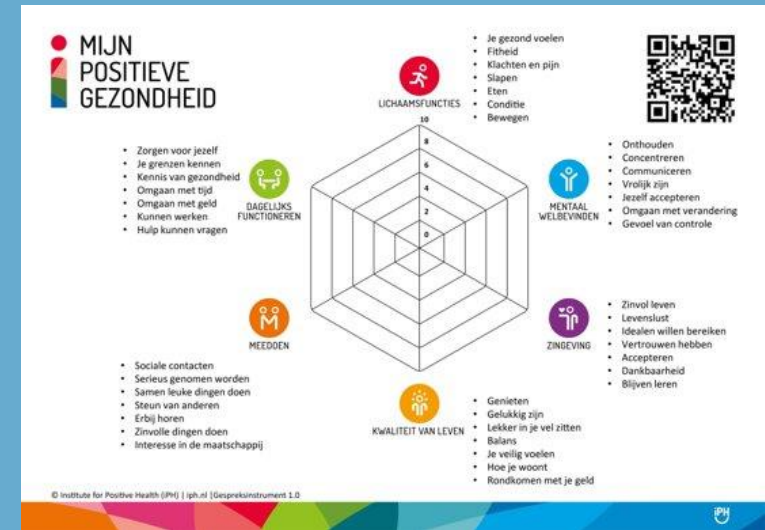
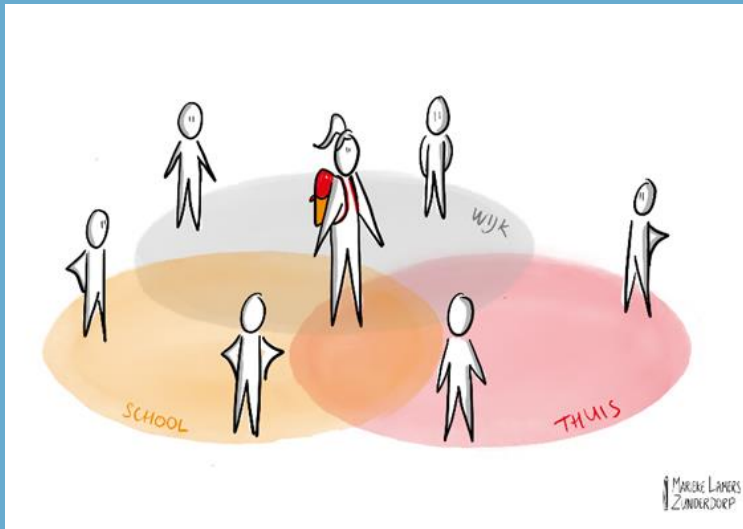
We hebben doorzettingsmacht nodig!

Wat gaan we doen?

1. Waarom samenwerken?
2. Kenmerken van krachtige samenwerking
3. Dynamiek van samenwerking
4. Procesontwerp
 1. Perspectief eindgebruiker en praktijk
 2. Verschil productief maken
5. Succesfactoren en drie alarmbellen



Waarom is samenwerking cruciaal?

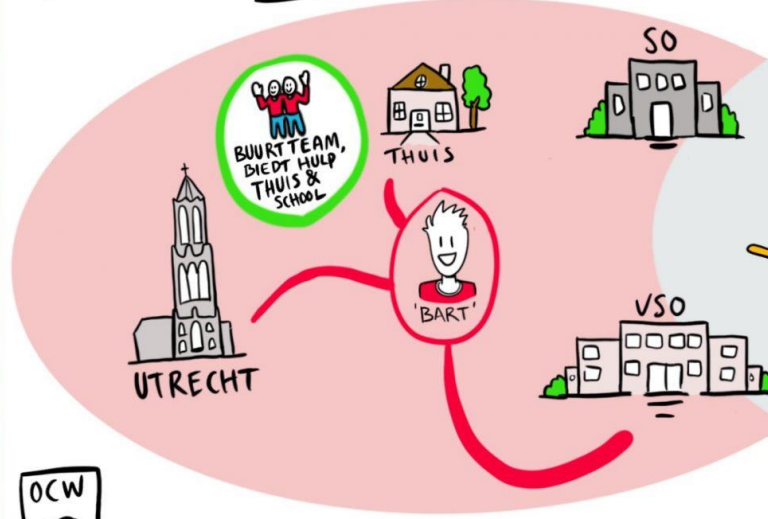




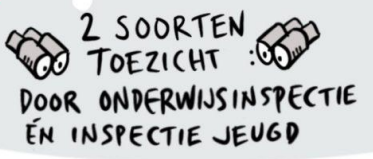
- VERSTANDELIJK BEPERKT
- VEEL ZORG NODIG SCHOOL/THUIS
- BEPERKTE DRAAGKRACHT OUDERS

SCHOOLLOOPBAAN VAN 'BART' en zijn afhankelijkheid van het stelsel

GEMEENTE:



REGIO:



~~WENS~~ NOODZAAK:

- LOKAAL:**
 - BINDENDE AFSPRAKEN-ONDERWIJS/ZORG
 - GEZAMENLIJKE INKOO P VAN JEUGDHULP
- REGIONAAL:**
 - GEZAMENLIJKE INKOO P VAN ZEER SPECIALISTISCHE JEUGDHULP
- LANDELIJK:**
 - COLLECTIEVE FINANCIERING VOOR (V)SO
 - VAN ONDERWIJS ONDERSTEUNING EN ZORG
 - INTEGRAAL WERKENDE INSPECTIES



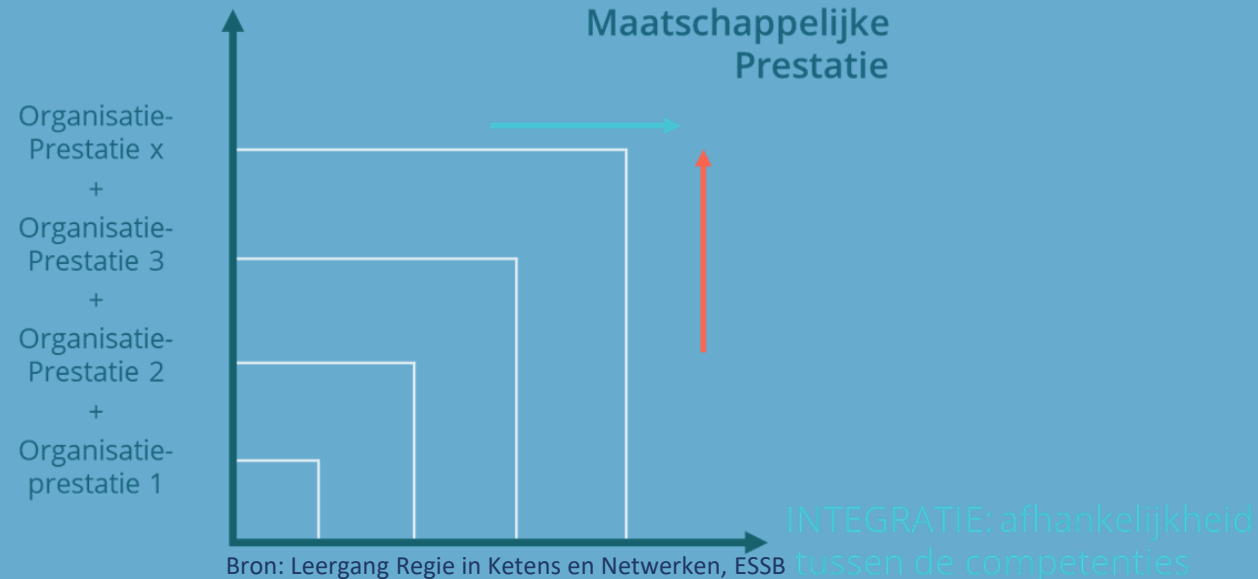
BART IS AFHANKELIJK VAN:

- LOKALE AFSPRAKEN ONDERWIJS/ZORG THUIS EN OP SCHOOL
- SWV'S VOOR ZIJN TLV'S
- GEMEENTE VOOR INZET ZORG OP SCHOOL
- ZOR GKANTOOR VOOR INZET ZORG THUIS
- GECOMBINEERD AANBOD OP ONDERWIJS/BEGELEIDING EN BEHANDELING
- >18 JAAR: GECOMBINEERD AANBOD VAN BESCHUT WERK, GOEDE ZORG EN VERBLIJF
- HET SUCCES VAN DIT ADMINISTRATIEVE PROCES!

Waarom werken in netwerken?

1. Wicked problems: complexiteit
2. Maatschappelijke prestatie die vraagt om samenwerking

DIFFERENTIATIE:
uiteenlopende competenties nodig



Op welk niveau werken we samen?

1. Landelijk, regionaal, lokaal, wijkniveau...
2. Keuze afhankelijk van:
 - Vraagstuk en ambitie
 - Bewegingsgebied eindgebruiker
 - Schaalgrootte partners
 - Bestaande samenwerkingsverbanden/netwerken
 - Eigen capaciteit/kennis/daadkracht: leerbehoefte & schaalvoordelen
 -

Verantwoordelijkheid voor een *deel*
Organisatieleiderschap
=
medeverantwoordelijkheid voor het geheel
Netwerkleiderschap

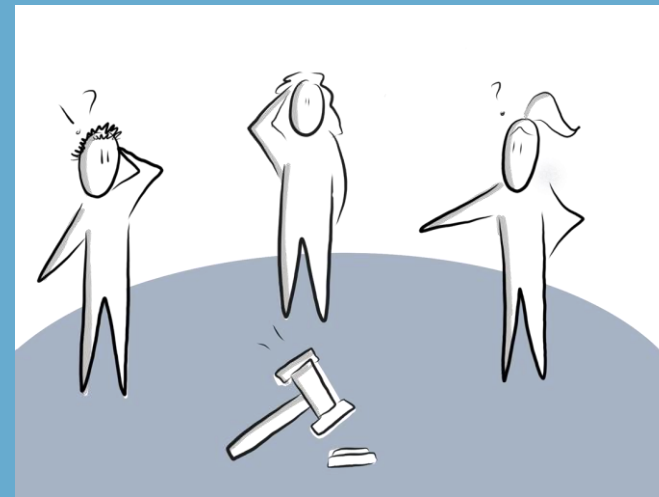
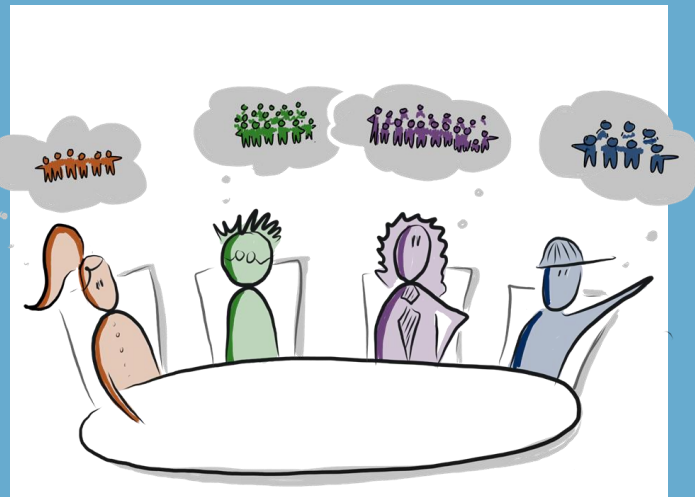
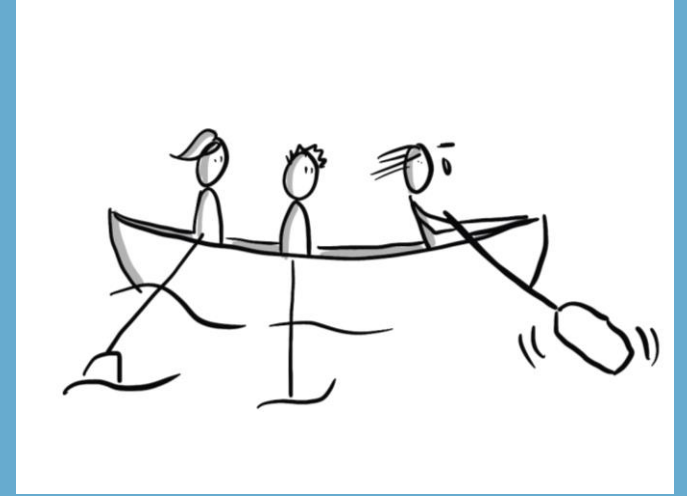
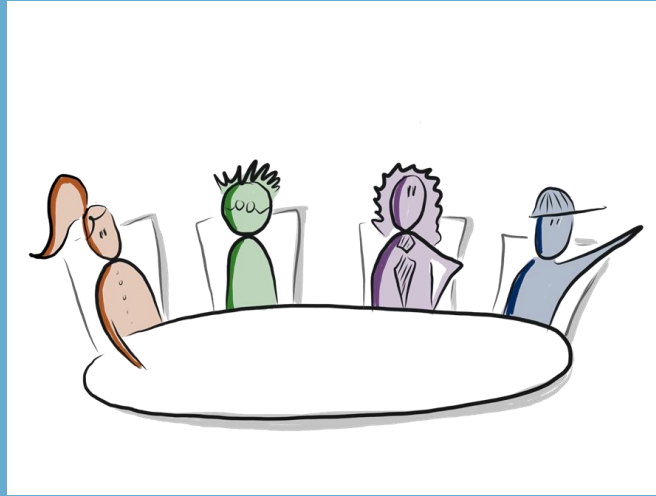
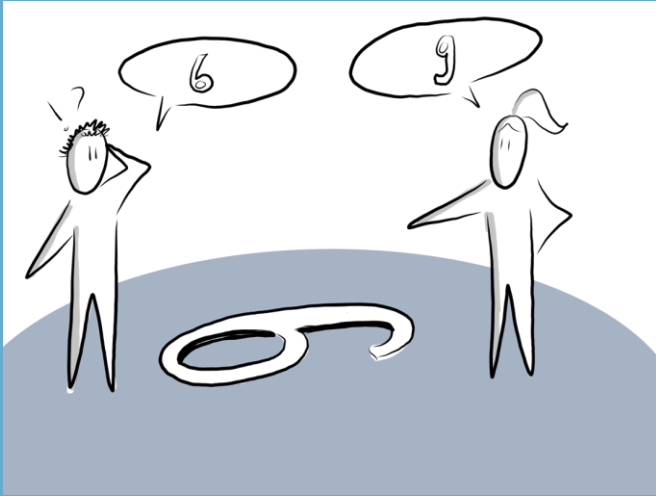
Bron: Leergang Regie in Ketens en Netwerken, ESSB



Kenmerken van krachtige samenwerking

- Sterke gedeelde ambitie als hart;
- Erkenning belangen en productief gemaakte verschillen;
- Duidelijke meerwaarde voor partners;
- Medeverantwoordelijkheid/eigenaarschap;
- Lerende houding;
- Continuïteit;
- Vertrouwen, zich laten aanspreken op gedrag;
- Omgevingsbewust en op de hoogte;
- Governance geregeld, heldere rolverdeling;
- Zichtbaar resultaat.

Dynamiek van samenwerken: uitdagingen



Procesontwerp

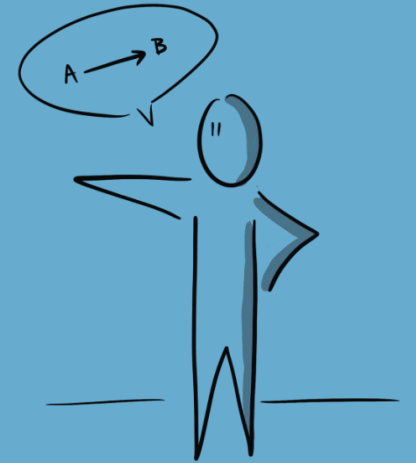
van Dale

pro·ces (*het; o; meervoud: processen*)

- 1 (*juridisch*) geschil tussen twee of meer partijen, dat aan de rechter wordt voorgelegd; geding, rechtszaak
- 2 het achter elkaar komen van de verschillende fasen van een ontwikkeling,verloop, ontwikkelingsgang

Werkproces, ontwikkelproces, sturingsproces, interactieproces,

Procesontwerp

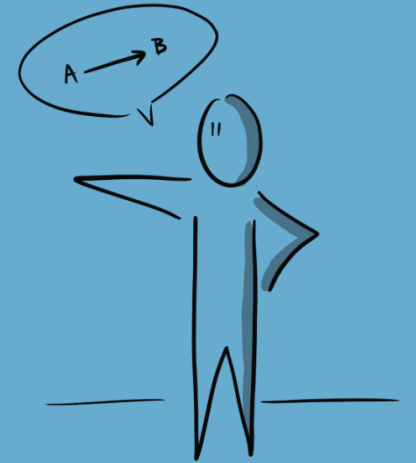


Hoe kun je met veel, en ook verschillende partijen, binnen afzienbare tijd tot inhoudelijke kwaliteit komen?

Antwoord: een doordacht procesontwerp met effectieve werkvormen.

Uitgangspunten goed proces

- Ophalen juiste inhoud/expertise/partners
- **Samen betekenis geven aan probleem en oplossingsrichting**
- Wenkend perspectief (ambitie) blijvend in beeld en onderwerp van gesprek laten zijn
- Eindgebruiker in beeld krijgen/houden
- **Belangen, verschillen en expertises (en onderstromen) op tafel krijgen**
- Eigenaarschap creëren en vasthouden
- Aandacht voor relationele kant
- Recht doen aan governance van de samenwerking
- Juiste tempo, voortgang zichtbaar maken



Voorbeeld IZA in Gelderse Vallei



Basisvragen voor procesontwerp



- Wat moet de samenwerking opleveren? Welk resultaat?
- Wie moeten worden betrokken en in welk stadium (o.b.v. krachtenveldanalyse)?
- Wie is (gewenste) mede-eigenaar? Wie zijn je overige stakeholders? Wie zijn je ongezochte stakeholders/ frisse buitenstaanders/dwarsdenkers?
- **Wie is de eindgebruiker? Hoe betrek je die?**
- Welke stappen gaan jullie zetten om resultaat te boeken? Met aandacht voor ambitie, belangen, relatie, governance. **Hoe maken we het verschil productief?**
- Welke werkvormen gebruik je daarbij? Bijv: sessies ipv vergaderingen

Perspectief eindgebruiker en praktijk

- Waken voor de 'Beleidsbubbel'
- Integrale oplossingen (mensen leven niet verkokerd)
- Het brengt de belangen van de verschillende partijen samen en de kennis uit de praktijk
- Verrassende inzichten (probleemanalyse) en oplossingsrichtingen

Beleidsbubbel: 'Beleid zou haar toegevoegde waarde direct moeten bewijzen in nauwe samenwerking met de 'deskundigen op de werkvloer' (uitvoerders, initiatiefnemers, burgers).'

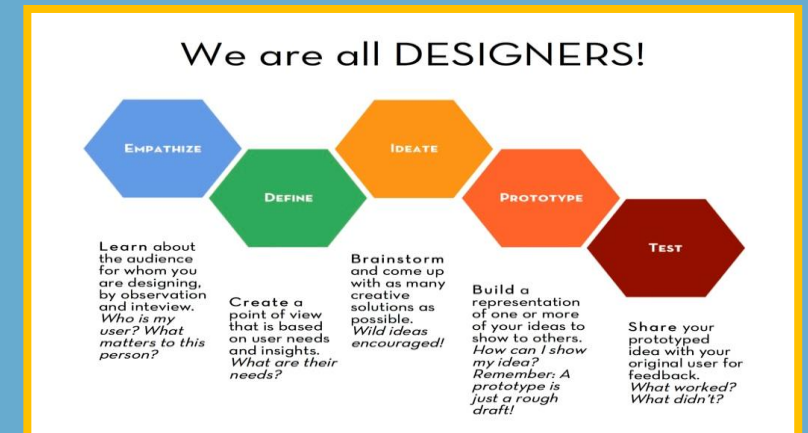


Inspiratie: Design Thinking

- Lessen vanuit de maakindustrie, inzetten voor beleidsvorming
- Zoveel mogelijk perspectieven
- Brede benadering
- Creatieve fase: veel nieuwe oplossingsrichtingen
- Met prototypes: toetsen en valideren, voor te implementeren



Henry Ford:
“If I had asked people what they wanted, they would have said faster horses.”



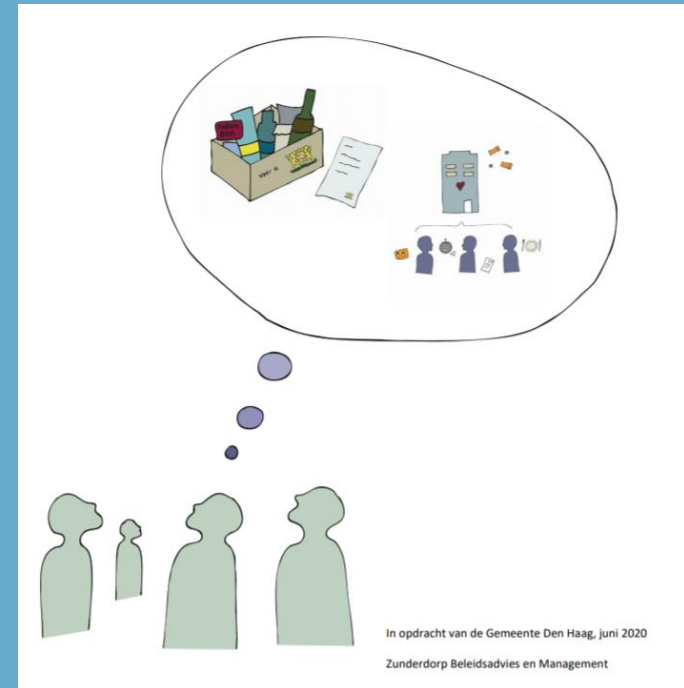
Bron: Stanford University

Voorbeeld: waardering mantelzorgers en vrijwilligers

Vraagstuk: hoe willen mantelzorgers en vrijwilligers gewaardeerd worden door de gemeente?

Aanpak:

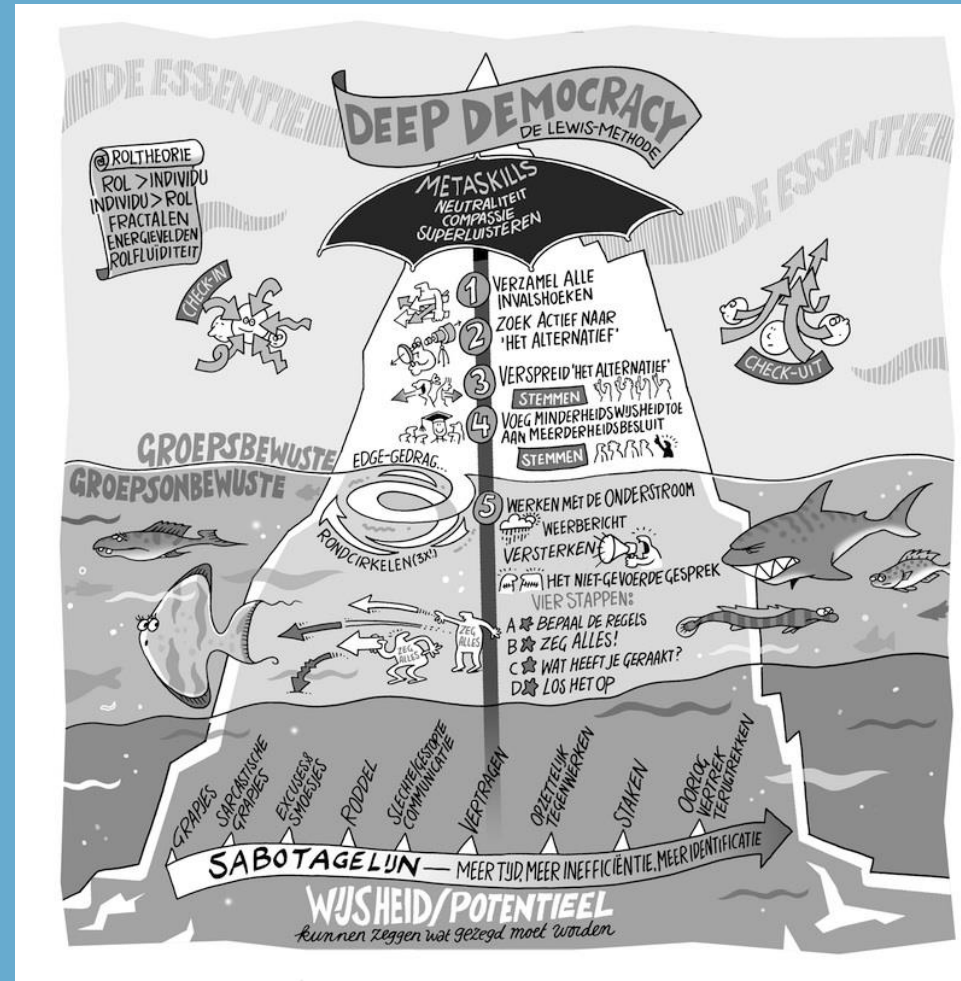
- Sessies met mantelzorgers en vrijwilligers
- Groot dromen, realistisch maken
- Prototypes toetsen



Vershil productief maken # hoedan?: deep democracy

- Een filosofie, theorie en een methode die de onderstroom in groepen zichtbaar en hanteerbaar maakt.
- **Tegenstellingen en botsende meningen als start van creatief proces.**
- De wijsheid van de minderheid wordt toegevoegd aan het meerderheidsbesluit.
- Groep als ijsberg: groepsbewuste en groepsonbewuste
- Het potentieel van de groep bestaat uit de combinatie van alle inzichten, beelden en perspectieven.
- Weerstand is gewoon een andere mening, een mening die we nog onvoldoende gehoord hebben
- Waarom? Draagvlak, daadkracht, productief maken verschil!

Verschild productief maken # hoedan?: deep democracy



Succesfactoren



Aandacht:
eindgebruiker,
werkvloer en
elkaar kennen
en begrijpen



Gezamenlijk
beeld van de
opgave en
ambitie



Vroegtijdig
partners
betrekken



Organiseer je
samenwerking



Maak het
verschil
productief

Voorbeeld: Scheiden zonder Schade

Doel: Schade beperken voor kinderen n.a.v. scheidingen

Aanpak:

- Divorce challenge: 506 inzenders
- Ambassadeur, gemengd kernteam
- Platform van stakeholders
- Interactieve sessies & gesprekken
- Analyse
- Agenda voor Actie aanbidding
- Programma start
- Uitvoering: prototypes alternatieve rechtsgang, digitaal loket



Voorbeeld: New Deals voor cultuur Rotterdam

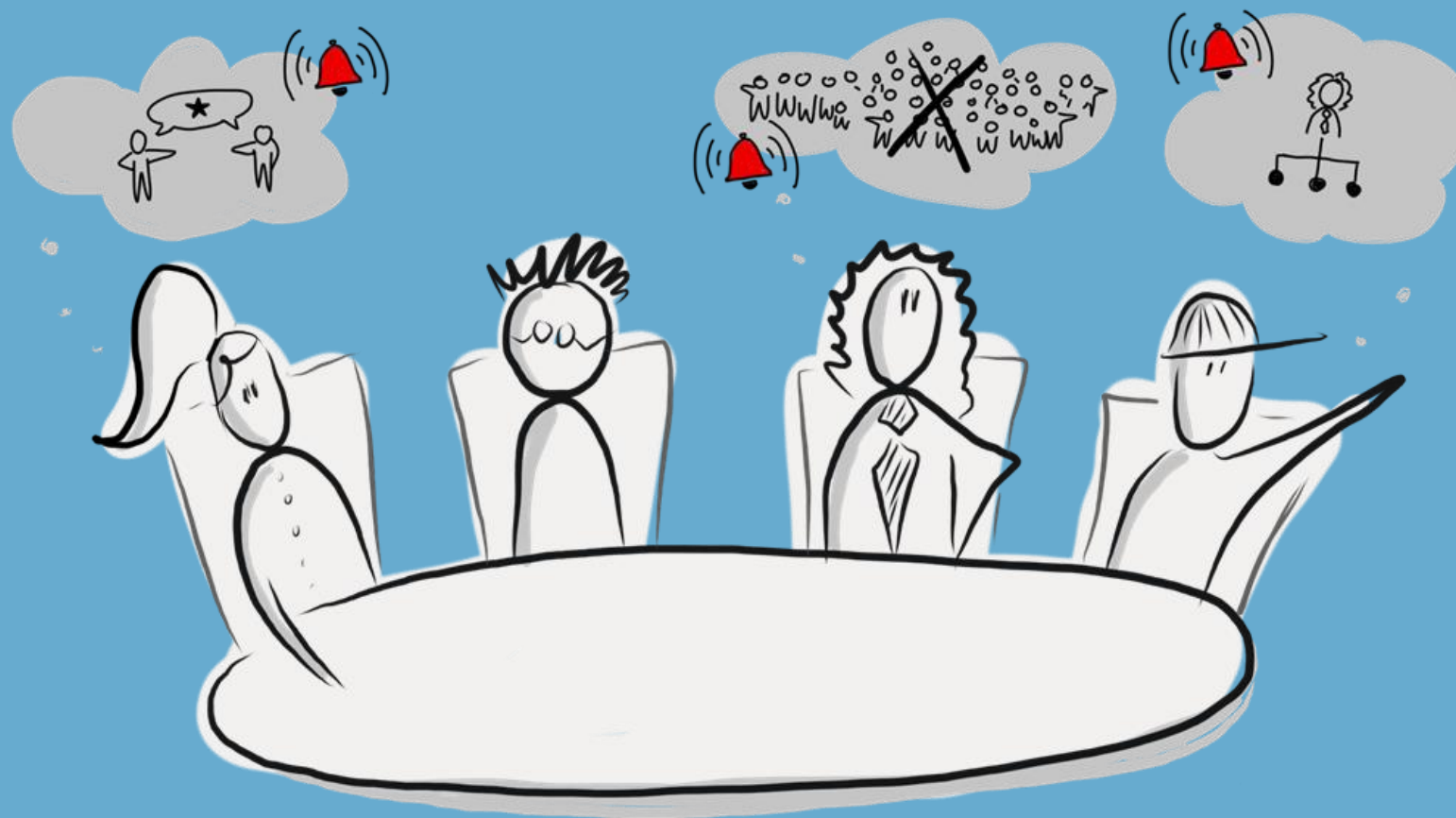
Doel: de culturele sector in Rotterdam weerbaarder, wendbaarder en veerkrachtiger maken na de Coronacrisis

Aanpak:

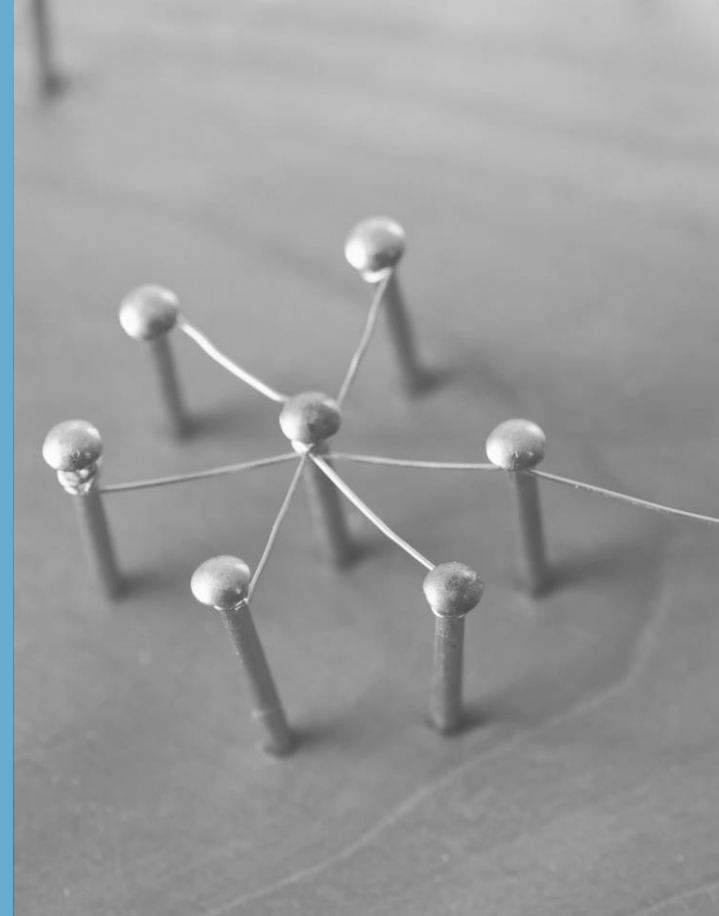
- Rapport door Denktank
- Groot event met hele sector
- Themavoorzitters gaan met allianties aan de slag
- New Deals worden gevormd
- Subsidieregeling geopend



Drie alarmbellen om mee te nemen



Bedankt voor jullie aandacht!



Maike Zunderdorp
maaike@zunderdorp.nl

www.zunderdorp.nl

ZUNDERDORP
■ BELEIDSADVIES & MANAGEMENT